Комунизам је пао, али су сви проблеми остали

Пише: Славој Жижек
четвртак, 13 октобар 2011 19:05

Сви смо ми губитници, али истински губитници су они који седе у канцеларијама на Волстриту. Они су спасени милијардама нашег новца. Називају нас социјалистима, али овде је увек постојао социјализам за богате.

Кажу да не поштујемо приватну својину. Међутим, у финансијском краху 2008. године уништено је више тешко стечене приватне имовине него што бисмо сви ми овде заједно уништили да смо данонoћно ломили.

Кажу вам да сте сањари. Прави сањари су они који мисле да ствари могу овако у недоглед. Ми нисмо сањари. Ми се будимо из сна који се претвара у ноћну мору. Ми не уништавамо ништа. Ми смо само сведоци како систем уништава сам себе. Сви знате класичну сцену из цртаних филмова. Мачка дође до провалије, али наставља да хода, игноришући чињеницу да нема ничега испод. Тек када погледа доле и примети да нема тла она пада. То је оно што ми овде сада радимо. Говоримо људима из Волстрита: "Хеј, погледајте доле!".

Средином априла, кинеска влада забранила је приказивање филмова и продају романа у којима је обрађена алтернативна стварност или путовање кроз време. Ово је добар знак за Кину. То значи да њихово становништво и даље сања о алтернативама, па је држава морала да их забрани.

Нама овде не треба забрана, пошто нам је владајући систем потпуно уништио капацитете да сањамо. Погледајте филмове које стално гледамо. Лако је замислити крај света – неки астероид који уништава сав живот. Али не можемо да замислимо крај капитализма.

Црвено мастило

Шта ми онда радимо овде? Дозволите ми да вам испричам диван виц из комунистичких времена.

Човек је послат из Источне Немачке у Сибир да ради. Знао је да ће његову пошту читати цензори, па је рекао пријатељима: "Дај да смислимо неку шифру. Ако је писмо које од мене добијете написано плавим мастилом онда је истинито, а ако је црвеним онда је лажно".

После месец дана, његови пријатељи добијају прво писмо. Све је плавом бојом. У писму пише: "Овде је све дивно. Продавнице су пуне хране. Биоскопи приказују добре филмове са Запада. Станови су велики и луксузни. Једина ствар коју не можете овде купити је црвено мастило".

Овако ми живимо. Имамо све слободе које желимо. Али нам фали црвено мастило, језик којим бисмо артикулисали наш недостатак слобода. Начин на који су нас научили да причамо о слободи – рат против тероризма и тако даље – фалсификује слободу. И то је оно што сви ви радите овде, дајете нам црвено мастило.

Међутим, постоји опасност. Не заљубљујте се у себе. Свима нам је сада лепо овде, али добро запамтите: карневали су јефтини. Оно што је битно јесте дан после, када ћемо сви морати да се вратимо својим животима. Да ли ће било шта бити другачије? Не желим да сви кад се присећате ових дана кажете: "Ох, било је тако дивно и били смо тако млади". Не заборавите да је наша главна порука: "Дозвољено нам је да мислимо о алтернативама".

Дуг је пут пред нама. Морамо да се суочимо са истински озбиљним питањима. Знамо шта не желимо. Али шта је то што желимо? Која социјалистичка организација може да замени капитализам? Какве нове вође желимо?

Декофеинизација!

Запамтите да проблем није ни корупција ни похлепа. Проблем је систем. Он вас тера да будете корумпирани. Пазите се не само непријатеља, већ и лажних пријатеља који већ увелико раде како би "разредили" овај процес и, као што добијете кафу без кофеина, пиво без алкохола, сладолед без масноћа, покушаће да од овог направе безопасан, морални протест – такозвани процес "декофеинизације".

Разлог нашег присуства овде јесте што нам је доста света где нам је, како бисмо били задовољни собом, довољно да рециклирамо лименке "кока-коле", дамо неколико долара у хуманитарне сврхе или купимо "старбакс" капућино где један одсто његове цене иде гладној деци Трећег света.

Ми нисмо комунисти, ако комунизам значи онај систем који се срушио 1990. године. Запамтите да су данас ти комунисти постали најефикаснији и најокрутнији капиталисти. У Кини данас имају капитализам који је динамичнији него ваш амерички, а не треба му демократија. Немојте дозволити да вас уцењују да сте против демократије, ако критикујете капитализам. Брак између демократије и капитализма је готов.

Промене су могуће, али шта ми данас схватамо као могуће? Довољно је само да пратите медије. На једној страни, у технологији и сексу све је могуће. Можете да путујете у свемир, постанете бесмртни помоћу биогенетике и имате секс са било киме или чиме. Са друге стране, када погледате поље друштва и економије, скоро све се сматра немогућим.

Желите да подигнете порезе за богате, а они вам кажу да је то немогуће, зато што ће изгубити на компететивности. Желите више новца за здравство, а они вам кажу: "Немогуће, то подразумева тоталитарну државу". Дефинитивно нешто смрди у свету где вам обећавају да ћете бити бесмртни, а не може да се издвоји још мало за здравствену негу.

Можда овде треба да одредимо приоритете. Не желимо виши, већ бољи стандард. Једина ствар због које смо комунисти јесте зато што бринемо о основним проблемима – природе, интелигенције, биогенетике... За ово, и само за ово, вреди се борити.

Комунизам је доиста пао, али су сви проблеми остали.

Говоре нам да ми овде нисмо Американци, али конзервативне фундаменталисте који тврде да су истински Американци треба подсетити шта је хришћанство.

Оно је Свети дух. А шта је Свети дух? То је егалитарно друштво верника које повезује међусобна љубав и који се тако понашају само на сопствену одговорност. У овом смислу, Свети дух је овде сад са нама. А тамо доле на Волстриту су пагани који богохуле и обожавају идоле. Све што нам треба јесте да будемо стрпљиви.

Брине ме ако се догоди да сада само одемо кућама и да се у будућности једном годишње састајемо, пијемо пиво и носталгично присећамо како вам је лепо било овде.

Обећајте себи да ово неће бити случај. Знамо да људи жуде за нечим, али, у ствари, то истински не желе. Немојте се плашити да истински желите оно за чиме жудите!

Хвала вам много.

Део говора којим се један од најпознатијих савремених филозофа обратио 9. октобра присталицама покрета "Окупирајмо Волстрит" у Њујорку

(РТС)